

Temeljem čl. 112. st. 7. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07 i 45/09), Znanstveno vijeće Instituta za fiziku na svojoj 3. sjednici, održanoj dana 19. veljače 2013. godine, donosi

ETIČKI KODEKS INSTITUTA ZA FIZIKU

I. Opće odredbe

Preambula

Članak 1.

1. Etički kodeks Instituta za fiziku (dalje u tekstu: Institut) temelji se na etičkoj tradiciji i standardima prihvaćenim u široj akademskoj zajednici i sukladan je s Deklaracijom o pristupanju Europskoj povelji za istraživače (dalje u tekstu: Povelja) i s Kodeksom za zapošljavanje istraživača (dalje u tekstu: Kodeks).
2. Etički kodeks Instituta (dalje u tekstu: Etički kodeks) sadrži moralna načela i načela profesionalne etike kojima se trebaju ravnati u svom profesionalnom i javnom djelovanju svi znanstveni, stručni, administrativni i svi drugi zaposlenici Instituta (dalje u tekstu: zaposlenici Instituta).
3. Načela Etičkog kodeksa primjenjuju se na odgovarajući način i na sve druge osobe koje nisu zaposlenici Instituta, ali sudjeluju u radu i djelovanjima Instituta, u mjeri u kojoj se djelovanje i ponašanje tih osoba može izravno povezati s Institutom.
4. Etički kodeks uređuje standarde ponašanja prilagođene djelatnosti Instituta, uzimajući u obzir načela slobode znanstvenog rada i očuvanja dostojanstva i ugleda Instituta.
5. Etički kodeks donosi Znanstveno vijeće Instituta.

Sadržaj Etičkog kodeksa

Članak 2.

Etički kodeks dijeli se na:

- a. temeljna i opća etička načela koja obvezuju sve zaposlenike i tijela Instituta (glava II.);
- b. etička pravila u znanstvenom i nastavnom procesu na Institutu (glava III.);
- c. odredbe o sastavu i djelovanju Etičkog povjerenstva Instituta (dalje u tekstu: Etičko povjerenstvo), kao stalnog tijela Instituta, te o postupku pred tim povjerenstvom (glave IV. i V.).

Definicije

Članak 3.

Pojedini pojmovi u tekstu ovog kodeksa imaju sljedeće posebno značenje:

- a. „Etički kodeks” označava Etički kodeks Instituta za fiziku.
- b. „Institut” označava Institut za fiziku.
- c. „Zaposlenici Instituta” označava sve zaposlenike koji su temeljem ugovora o radu raspoređeni na znanstvena, suradnička, stručna, administrativna i druga radna mjesta prema unutarnjem ustroju Instituta.

- d. „Istraživači” označava zaposlenike koji su temeljem ugovora o radu raspoređeni na znanstvena i suradnička radna mjesta te stručna radna mjesta u sustavu znanosti, prema unutarnjem ustroju Instituta.

Svrha Etičkog kodeksa

Članak 4.

1. Svrha Etičkog kodeksa je promicanje vrijednosti specifičnih za rad i djelatnost Instituta. Prijvaćanje etičnog ponašanja i vrijednosti koje su sadržane u ovom kodeksu obveza je svih ustrojstvenih oblika i zaposlenika Instituta, kao i ustanove u cjelini.
2. Radi ostvarenja cilja iz st. 1. ovoga članka, Etičko povjerenstvo (predviđeno člankom 29 ovog kodeksa) daje svoje mišljenje o ostvarivanju etičkih načela i standarda na Institutu, kako u načelnim pitanjima, tako i u pojedinim konkretnim predmetima, te poduzima i druge radnje i obavlja i druge djelatnosti uredene ovim Etičkim kodeksom.
3. Postupci propisani ovim Etičkim kodeksom ne uređuju prava, obveze i odgovornosti osoba koje u njima sudjeluju te nisu alternativa za građanske, kaznene, upravne i stegovne postupke uredene zakonima i podzakonskim aktima Instituta.
4. Mišljenje koje Etičko povjerenstvo daje u postupku uređenom ovim Etičkim kodeksom djeluje svojim autoritetom i treba služiti tumačenju Etičkog kodeksa i promicanju etičnog ponašanja u Institutu. Ono ne obvezuje druga tijela i nije upravni akt.

II. Temeljna načela i pravila

Načelo mirnog uživanja prava

Članak 5.

Institut svakom zaposleniku mora osigurati uživanje svih ljudskih prava koja se na Institutu ostvaruju, te prava zajamčenih Ustavom i zakonima Republike Hrvatske.

Načelo poštivanja integriteta i dostojanstva osobe

Članak 6.

Svi zaposlenici Instituta trebaju biti poštovani kao osobe u skladu sa zajamčenim pravima na život, integritet i dostojanstvo. Svim zaposlenicima Instituta mora biti osigurano pravo na privatnost.

Načelo autonomije znanstvenog rada

Članak 7.

1. Svim zaposlenicima Instituta treba priznati pravo na nesmetan rad, profesionalni razvoj i usavršavanje u skladu s osobnim mogućnostima i planovima, u mjeri u kojoj se pritom ne narušava isto pravo druge osobe. Institut je dužan brinuti se da se za ostvarenje tog prava osiguraju odgovarajući uvjeti.
2. Svi zaposlenici Instituta imaju obveze i odgovornosti prema drugima u smislu poštena, iskrena i nepristrana ponašanja i prihvaćanja kriterija izvrsnosti u svim domenama radi ostvarivanja zajedničkog dobra Instituta u cjelini.

Načelo jednakosti i pravednosti

Članak 8.

1. Svaki zaposlenik Instituta treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti na način koji isključuje svaku diskriminaciju, zlostavljanje, uznemiravanje ili izrabljivanje. Institut je dužan osigurati uvjete za ostvarivanje načela jednakosti i pravednosti.
2. Zaposlenici Instituta ne smiju zlorabiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi rezultiraju situacijama koje mogu utjecati na mogućnost objektivnog prosudivanja te etičnog i profesionalnog obavljanja radnih obveza.
3. Svim zaposlenicima Instituta treba osigurati jednake uvjete ostvarivanja profesionalnih obveza, iskazivanja intelektualnih sposobnosti i napredovanja.

Pravo na slobodu istraživanja i mišljenja

Članak 9.

1. Institut priznaje akademsku slobodu temeljnim uvjetom i obilježjem u procesu znanstvenog istraživanja i srodnih djelatnosti. Istraživači u svojim istraživanjima trebaju biti vođeni idejom slobode znanstvenog rada u duhu odgovornog, objektivnog i poštenoga traganja za znanstveno utemeljenom istinom te stjecanja i distribucije znanja. Institut treba zaštитiti sve zaposlenike od svakoga pokušaja sužavanja, ograničavanja ili uskraćivanja ove slobode u skladu s načelom slobode istraživanja definiranim u Povelji.
2. Institut podupire i potiče slobodu mišljenja i izražavanja mnenja kao temeljnu vrijednost u svim segmentima života i rada u ustanovi.

Načelo profesionalnosti

Članak 10.

1. Od zaposlenika Instituta očekuje se da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički besprijekorno ispunjavaju sve svoje obveze prema kolegama i ostalim djelatnicima na Institutu. U svojem djelovanju istraživači su dužni slijediti načela objektivnosti, nepristranosti, razboritosti, korektnosti, dijaloga i međusobne tolerancije.
2. Obveza je zaposlenika Instituta poštivanje kriterija stručnosti i izvrsnosti te, u skladu s time, zasnivanje svih profesionalnih i etičkih prosudbi na dostupnim činjenicama, isključujući predrasude bilo koje vrste.
3. Svi zaposlenici Instituta trebaju održavati i poticati suradnju u profesionalnim odnosima i nastojati na učinkovitom korištenju institutskih resursa, težeći povećanju dobrobiti znanosti i Instituta. Od zaposlenika Instituta očekuje se djelovanje u duhu zajedničkih ciljeva. Sudjelovanje u djelatnostima izvan Instituta ne smije biti u sukobu s njihovim profesionalnim obvezama na Institutu niti štetiti tim obvezama, kao ni ugledu Instituta.
4. Verbalna i neverbalna komunikacija zaposlenika Instituta treba biti u skladu s njihovim profesionalnim zadaćama i ulogom.

Načelo poštivanja zakona i pravnih postupaka

Članak 11.

1. Od svih zaposlenika Instituta očekuje se poštivanje svih pravnih propisa i postupaka koji se tiču njihovih radnih obveza.
2. Institut ima obvezu osigurati uvjete nužne za upoznavanje zaposlenika Instituta sa svim relevantnim pravilima koja se tiču njihovih obveza.

3. U svim postupcima koji se odnose na ostvarenje načela i pravila iz Etičkog kodeksa ili su u vezi s njima, zaposlenicima Instituta o čijim se pravima i interesima radi treba osigurati mogućnost sudjelovanja u postupku, pravo da se izjasne o relevantnim navodima i iznesu svoje argumente, kao i ravnopravan položaj u postupku u odnosu na druge sudionike koji se nalaze u istom ili usporedivom položaju.
4. U slučajevima u kojima postoji neslaganje oko tumačenja i primjene načela Etičkog kodeksa, zaposlenici Instituta obvezni su nastojati da se sporna pitanja najprije riješe unutar sredine u kojoj je do problema i došlo, ili kod mjerodavnih tijela Instituta, u skladu s odredbama glave IV. i V. ovog Etičkog kodeksa. Obraćanje tijelima izvan Instituta treba se ograničiti na slučajeve u kojima je to primjerno i nužno.
5. Etičko povjerenstvo dužno je pravodobno djelovati radi prevencije i suzbijanja povreda Etičkog kodeksa. U tu svrhu ono treba pokretati postupke i poduzimati druge radnje u granicama svoje nadležnosti te istražiti sve prijave u kojima se iznosi sumnja u etičnost ponašanja zaposlenika Instituta.

Neprihvatljiva ponašanja

Diskriminacija

Članak 12.

1. Nedopustiv je svaki oblik neposredne ili posredne diskriminacije temeljen na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, spolnoj orijentaciji, životnom stilu, imovinskom stanju, podrijetlu, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obvezama, životnoj dobi, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju.
2. Jedini kriteriji vrednovanja i napredovanja smiju biti stručnost, sposobnost, profesionalne zasluge i rezultati, te sposobljenost za predviđene poslove i zadaće.

Uznemiravanje

Članak 13.

1. Zabranjena je svaka vrsta uzneniranja (u smislu definicije iz čl. 95 Pravilnika o radu).
2. Neprihvatljivo je svako spolno uzneniranje.
3. Uobičajena komunikacija, dobromjerne šale i kritika, kao i bliski odnosi između zaposlenika Instituta smatraju se područjem privatnosti, te se ne smatraju uzneniranjem. Treba, međutim, izbjegavati situacije u kojima bi takvi odnosi između zaposlenika Instituta mogli dovesti do kršenja pravila ovog Etičkog kodeksa o objektivnosti i nepristranosti i sukobu interesa, a posebno u odnosima između zaposlenika Instituta koji su u neposrednom hijerarhijskom odnosu koji uključuje ocjenjivanje tuđeg rada i dostignuća i/ili odlučivanje o statusu, profesionalnom napredovanju, pogodnostima i nagradama.
4. Zaštita od uzneniranja i diskriminacije regulirana je Pravilnikom o radu Instituta.

Predrasude

Članak 14.

1. Svi zaposlenici Instituta trebaju biti objektivni i ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihovu objektivnost u akademskim, istraživačkim, administrativnim, upravljačkim i svim drugim poslovima i djelovanjima.

- Ocjenvivanje djelatnosti i profesionalne kompetencije bilo kojeg zaposlenika Instituta ne smije počivati na kriterijima koji nisu neposredno relevantni za obavljanu djelatnost ili profesionalne obveze.

III. Etička pravila u znanstvenom i stručnom radu

Znanstveno nepoštenje

Članak 15.

- Kao znanstveno nepoštenje određuju se sljedeći postupci: namjerno izmišljanje, krivotvorene i plagiranje u predlaganju, provođenju ili recenziranju istraživanja, ili u izvještavanju o rezultatima istraživanja.
- Znanstveno nepoštenje ne uključuje nenamjerne pogreške niti razlike u mišljenju u odabiru, provedbi i interpretaciji istraživačkih postupaka i metoda.

Izmišljanje

Članak 16.

- U znanstvenom i istraživačkom radu nije dopušteno izmišljanje podataka i rezultata i takvi postupci spadaju u ozbiljna kršenja načela etičnog ponašanja.
- Smatra se da je izmišljanje svako namjerno predstavljanje, širenje i objavljivanje navodnih rezultata znanstvenog i istraživačkog rada unatoč znanju o tome da znanstveni rad i istraživanje na koje se poziva u stvarnosti nije bilo provedeno.

Krivotvorene

Članak 17.

- U znanstvenom istraživačkom radu nedopustivo je svako krivotvorene.
- Krivotvorene uključuje svako djelovanje kojim se, suprotno načelima znanstvenog poštenja, manipulira objektom, opremom ili procesom istraživanja, sa svrhom da se namjerno podese ili tendenciozno protumače rezultati znanstvenog istraživanja.

Plagiranje i autoplagiranje

Članak 18.

- U istraživačkom radu nije dopušteno plagiranje.
- Plagiranje je prisvajanje ili preuzimanje ideja, procesa, rezultata ili riječi drugih osoba bez priznavanja njihovog pravog izvora.
- U znanstvenim radovima nije prihvatljivo dupliciranje ili prepisivanje vlastitih rezultata bez navođenja ranijeg izvora (autoplagonje).
- Sudionici u znanstvenoistraživačkom radu moraju jamčiti za izvornost objavljenih znanstvenih radova autorstvo kojih im se pripisuje, te za točnost i poštenje u prikazivanju i navođenju informacija o podrijetlu ideja i navoda kojima su se u radu služili.

Zloporaba autorstva

Članak 19.

1. Pravo autorstva temelji se na značajnom doprinosu razvoju ideje istraživanja, oblikovanju istraživanja, provedbi istraživanja, tumačenju rezultata istraživanja, kao i pisanju ili reviziji rada, te na spremnosti da se preuzme odgovornost za odgovarajući udio i sposobnosti da se brani intelektualni sadržaj objavljenog rada.
2. Očekuje se da se kao suautori objavljenog znanstvenog ili stručnog rada navedu svi i samo oni sudionici koji su značajno doprinijeli radu.
3. Zloporaba autorstva uključuje:
  - a. Prešućivanje autorstva - izostavljanje autora ili brisanje autora koji imaju pravo na suautorstvo;
  - b. Podmetanje autorstva - dopisivanje autora bez njihovog znanja i pristanka;
  - c. Poklonjeno autorstvo/ustupanje autorstva - navođenja kao autora osoba koje nemaju pravo na autorstvo i zahtjevi za takvim nezasluženim autorstvom.

Izmišljanje i prepravljanje preporuka

Članak 20.

Izmišljanje i prepravljanje preporuka i namjerno pogrešno predstavljanje znanstvenih i stručnih postignuća nije dopušteno i predstavlja ozbiljno kršenje načela etičnog ponašanja.

Primanje darova i drugih dobara

Članak 21.

1. Zaposlenici Instituta ne smiju tražiti darove, poticati darivanje, niti primati ikakve darove, bilo za sebe ili neku drugu osobu, za koje postoji razumna pretpostavka da će, posredno ili neposredno, utjecati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obveza te poštivanje profesionalnih prava i dužnosti.
2. Obveza je zaposlenika Instituta otklanjati svaki pokušaj korupcije.

Sukob interesa

Članak 22.

1. Sukobom interesa smatra se skup okolnosti u kojima je interesu postizanja najboljeg rješenja u obavljanju povjerenih poslova izravno suprotstavljen privatni interes osobe koja ih izvodi, ili u razumnoj mjeri postoji privid takve situacije (sukob interesa mogu uzrokovati na primjer obiteljski odnosi, blisko prijateljstvo, osobna neslaganja, antagonizmi, osobni profesionalni interesi, ili slično).
2. Zaposlenici i tijela Instituta trebaju izbjegavati svaki oblik sukoba interesa.
3. Treba nastojati na neovisnosti djelatnosti koje se obavljaju izvan Instituta (koje uključuju financijske ili druge interese) kako one ne bi bile u sukobu s profesionalnim obvezama ili utjecale na integritet i objektivnost zaposlenika Instituta.
4. Nedopustiv je bilo kakav oblik nepotizma, čime se, djelovanjem srodnika, određene osobe stavlaju u povlašten položaj u odnosu na druge osobe koje raspolažu jednakim ili boljim sposobnostima.

Pravo na intelektualno vlasništvo

Članak 23.

Potrebito je štititi pravo na intelektualno vlasništvo nad rezultatima istraživanja i prikupljenim podacima, u sukladnosti s obvezama ugovora dotičnog znanstvenog istraživanja.

Transparentnost i povjerljivost

Članak 24.

1. Institut podupire i promiče transparentnost u propisima i djelovanju kao jednu od temeljnih vrijednosti. Sva pravila i odredbe kojima se definiraju prava i obveze zaposlenika Instituta trebaju biti precizna, jasna i dostupna.
2. Svi zaposlenici Instituta trebaju uvažavati tu vrijednost transparentnosti i dostupnosti kriterija i postupaka evaluacije ispunjavanja profesionalnih obveza (profesionalno napredovanje, nagrađivanje za znanstveni i stručni rad i slično).
3. Svi zaposlenici Instituta koji temeljem svoje pozicije na Institutu raspolažu podacima sa statusom povjerljivosti trebaju trajno štititi tajnost takvih podataka. Podacima sa statusom povjerljivosti smatraju se podaci čija tajnost proistječe iz potrebe zaštite prava zaposlenika Instituta i koji su zakonom, općim aktima Instituta, ili odlukom nadležnog tijela donesenom na temelju tih propisa, proglašeni za povjerljive.

Pravo i dužnost na kontinuirano usavršavanje i obrazovanje

Članak 25.

1. Svi zaposlenici Instituta imaju pravo i dužnost neprekidno se usavršavati i ustrajati na unapređivanju kakvoće i razine vlastita znanja i stručnosti unutar izabranoga područja.
2. Zaposlenici Instituta planiraju, provode i izvještavaju o svojim znanstvenim istraživanjima te stručnim, nastavnim i drugim profesionalnim djelatnostima u skladu s prihvaćenim standardima znanstvene i nastavne kompetentnosti.

Profesionalno napredovanje

Članak 26.

1. Procjena uspješnosti ostvarivanja profesionalnih obveza i profesionalne kompetencije bilo kojeg zaposlenika Instituta treba biti objektivna i nepristrana te utemeljena na unaprijed definiranim i transparentnim kriterijima. Svaki zaposlenik Instituta treba temeljiti prosudbe o uvjetima napredovanja drugih članova isključivo na kriterijima koji su neposredno relevantni za obavljanu djelatnost ili profesionalne obveze, odnosno, na pokazanoj stručnosti, talentu, profesionalnim zaslugama i rezultatima u obavljanju radnim mjestom propisane vrste radnih zadataka.
2. Svaki oblik neposredne ili posredne diskriminacije u postupku evaluacije uvjeta profesionalnog napredovanja, te u samom postupku napredovanja, smatra se nedopustivim.
3. Institut treba svim zaposlenicima osigurati jednake uvjete napredovanja temeljem ispunjavanja profesionalnih obveza, brinuti se za pomlađivanje strukture zaposlenog kadra te poticati napredovanje i osamostaljivanje mlađih zaposlenika Instituta.

Javno nastupanje

Članak 27.

1. Institut podupire pravo zaposlenika Instituta na javno nastupanje i slobodu izražavanja, što uključuje nastupe pred publikom, na radiju i televiziji, odgovorno i savjesno izražavanje svojih stavova u novinama, knjigama i časopisima, te druge oblike djelovanja na dobrobit ustanove i društva u cjelini.
2. Zaposlenici Instituta s višim znanstvenim stupnjem ili profesionalnim statusom ne smiju zabranjivati niti ograničavati osobne javne nastupe zaposlenicima Instituta s nižim znanstvenim stupnjem ili profesionalnim statusom, niti taj nastup ićime uvjetovati.
3. Zaposlenici Instituta koji su ovlašteni javno nastupati te nastupaju u ime Instituta moraju jasno istaknuti kada izlažu stavove Instituta.
4. U svim oblicima javnih nastupa i djelovanja, bez obzira nastupaju li zaposlenici Instituta u ime ustanove ili u vlastito ime, očekuje se postupanje u skladu s najvišim etičkim načelima i profesionalnim standardima.

Profesionalne dužnosti u nastavnom i mentorskom radu

Članak 28.

Zaposlenici Instituta koji sudjeluju u preddiplomskoj, diplomskoj i poslijediplomskoj/doktorskoj nastavi, kao mentori ili vanjski suradnici na sveučilištima u Hrvatskoj i u inozemstvu, imaju sljedeće dužnosti i obveze:

- a) nastojati na postizanju i prenošenju visoke razine znanstvenih spoznaja iz svojega predmeta;
- b) osigurati točnost, preciznost i reprezentativnost sadržaja predmeta i primjerenu poziciju predmeta unutar programa studija;
- c) nastojati da studenti što djelotvornije postignu ciljeve predmeta;
- d) ponuditi svim studentima istovjetne mogućnosti unapređenja znanja.
- e) obrađivati sve teme na otvoren, pošten i pozitivan način, a osobito teme koje studenti iz bilo kojeg razloga mogu smatrati osobito osjetljivima.
- f) doprinositi intelektualnom razvoju studenata unutar područja u kojem se nastava obavlja te izbjegavati sve djelatnosti koje bi mogle omesti taj razvoj;
- g) osigurati studentima vrednovanje njihovog rada koje je valjano, otvoreno, pravedno i objektivno, te pravodobno;
- h) osigurati transparentnost i javnost ispita kao i objektivnost ocjenjivanja;
- i) poštovati dignitet svojih kolega i u suradnji s njima raditi u interesu napredovanja studenata;
- j) poštivati obrazovne ciljeve, strategije i standarde ustanove na kojoj poučavaju, u interesu razvoja studenata;
- k) suzdržavati se od svakog uvjetovanja pristupanja ispitu uvjetima koji nisu sadržani u odredbama nastavnog plana i programa, a osobito od nametanja uvjeta koji nastavniku donose osobnu ekonomsku i drugu korist;
- l) uzimati u obzir mišljenje i ocjene studenata svojoj nastavnoj kompetenciji u cilju unapređivanja kvalitete nastavnog procesa;
- m) savjesno i odgovorno vrednovati studentski rad i tijekom tog vrednovanja ni u kojem slučaju ne poticati prepisivanje, omogućavati ga ili tolerirati.

Mentorski odnos mora počivati na međusobnom uvažavanju i poštovanju intelektualnog vlasništva i drugih prava ostvarenih tijekom znanstvenog rada u okviru tog odnosa, bez zlorabe nadređenosti mentorskog položaja.

IV. Etičko povjerenstvo Instituta

Opća dužnost praćenja i provedbe Etičkog kodeksa Instituta

Članak 29

1. Etičko povjerenstvo je tijelo Instituta čija je dužnost brinuti se za unapređenje etičkih standarda i za njihovo provođenje na Institutu.
2. Etičko povjerenstvo donosi mišljenje o načelnim pitanjima, kao i o usklađenosti ponašanja u konkretnim slučajevima s načelima Etičkog kodeksa.
3. Etičko povjerenstvo Instituta može u konkretnim slučajevima, ili u vezi načelnih pitanja tumačenja i primjene ovog Etičkog kodeksa, zatražiti mišljenje od drugih tijela izvan Instituta koja se bave etikom.

Etičko povjerenstvo Instituta

Članak 30.

1. Etičko povjerenstvo Instituta ima pet članova, koji su zaposlenici Instituta. Tri člana imenuje Znanstveno vijeće, jednog člana ravnatelj Instituta, a jednog podružnica Nezavisnog sindikata znanosti i visokog obrazovanja na Institutu, na rok od dvije godine.
2. Etičko povjerenstvo ima predsjednika, kojega biraju članovi povjerenstva između članova izabralih iz redova Znanstvenog vijeća.
3. Etičko povjerenstvo Instituta može donijeti Poslovnik o radu i djelovanju Etičkog povjerenstva Instituta.

V. Postupak pred Etičkim povjerenstvom Instituta

Zahtjev za davanje mišljenja

Članak 31.

1. Postupak pred Etičkim povjerenstvom Instituta pokreće se na pisani zahtjev, radi davanja prosudbe o etičnosti i sukladnosti određenog djelovanja ili ponašanja s načelima i odredbama Etičkog kodeksa, a navedena prosudba donosi se u obliku mišljenja.
2. Zahtjev iz stavka 1 mogu podnijeti Etičkom povjerenstvu svi zaposlenici Instituta. Iznimno, uz obrazloženje, zahtjev mogu podnijeti Etičkom povjerenstvu Instituta i vanjski subjekti.
3. Zahtjev za prosudbu o etičnosti mora biti određen i precizno opisan. U Zahtjevu za prosudbu o etičnosti mora biti određeno i opisano sljedeće:
  - načelno pitanje o kojem se radi,
  - konkretnе okolnosti slučaja i djelovanje odnosno ponašanje za čiju se sukladnost s načelima i pravilima Etičkog kodeksa traži mišljenje.

Uz zahtjev treba priložiti relevantne isprave i materijale, te navesti odredbe Etičkog kodeksa u svezi kojih se napose traži mišljenje.

4. Mišljenje o zahtjevu za prosudbu etičnosti istraživanja Etičko povjerenstvo daje u svim slučajevima prijave nacionalnih ili međunarodnih znanstvenoistraživačkih projekata, kao i njihovih nadopuna ili proširenja kada to propozicije prijave zahtijevaju, te u drugim slučajevima znanstvenoistraživačkog rada gdje je to traženo.
5. Zahtjev za prosudbu etičnosti za istraživanja iz st. 4. treba obavezno sadržavati naslov projekta ili kvalifikacijskog rada, imena odgovornih osoba i sudionika, sažetak ili hipotezu istraživanja, metode istraživanja, te po potrebi komplementarna pisana mišljenja nadležnih Etičkih povjerenstava drugih uključenih ustanova.
6. U zahtjevu za prosudbu etičnosti u istraživanjima treba jasno naznačiti vrstu istraživanja.

Postupanje povjerenstva

Članak 32.

1. Povodom zahtjeva iz čl. 31. ovog Etičkog kodeksa, predsjednik Etičkog povjerenstva Instituta saziva sastanak povjerenstva u roku od 30 dana od primitka zahtjeva.
2. Povjerenstvo može od podnositelja zahtjeva zatražiti dodatna razjašnjenja, obavijesti i relevantnu dokumentaciju. Ako se u zahtjevu traži mišljenje o konkretnom slučaju, Povjerenstvo može zatražiti očitovanje i razjašnjenja od zainteresiranih osoba.
3. Ukoliko podnositelj zahtjeva traži ispitivanje etičnosti ponašanja određenog zaposlenika ili skupine zaposlenika Instituta, tim se osobama mora omogućiti da se izjasne o relevantnim navodima i iznesu svoje argumente.
4. Nakon što su proučili svu relevantnu dokumentaciju, članovi Etičkog povjerenstva raspravljaju o zahtjevu koji je predmet postupka, zauzimaju stajalište o sadržaju mišljenja, sastavljaju pisani načrt mišljenja i donose mišljenje u pisanom obliku.
5. Etičko povjerenstvo Instituta izdaje svoje mišljenje isključivo na temelju navoda i podataka iz zahtjeva, priloga uz zahtjev i dodatnih razjašnjenja i očitovanja podnositelja zahtjeva i drugih osoba. Povjerenstvo ne provjerava navode iz zahtjeva i očitovanja niti ima istražne ovlasti utvrđivati činjenice po vlastitoj inicijativi. Ako se navodi o činjenicama iz zahtjeva i navodi o činjenicama iz očitovanja razlikuju, a o istinitosti spornih tvrdnji se ne može zaključiti iz materijala koji su podneseni u postupku, Povjerenstvo će tu okolnost navesti u svome mišljenju te se ograničiti na davanje stava o načelnom pitanju.
6. Ako je u zahtjevu zatraženo mišljenje o sukladnosti određenog ponašanja s izričito navedenim odredbama Etičkog kodeksa, Etičko povjerenstvo dužno je svoje mišljenje dati o sukladnosti s tim odredbama, no ovlašteno je mišljenje proširiti i na sukladnost ponašanja s drugim načelima i pravilima Etičkog kodeksa.

Mišljenje

Članak 33.

1. Temeljem zahtjeva iz čl. 31. ovog Etičkog kodeksa, Etičko povjerenstvo Instituta donosi svoje mišljenje u pisanom obliku i podnosi ga podnositelju zahtjeva. Jedan primjerak mišljenja pohranjuje se u arhivu Instituta zajedno sa zahtjevom i cijelokupnom priloženom dokumentacijom.
2. Pri donošenju mišljenja nastoji se postići konsenzus svih članova Povjerenstva. Ako to nije moguće, mišljenje se donosi temeljem stava većine članova Povjerenstva.
3. Mišljenje se donosi najkasnije u roku od 60 dana od dana primitka zahtjeva iz čl. 31. ovog Etičkog kodeksa. Ako je Etičko povjerenstvo zatražilo dodatna razjašnjenja i obavijesti, rok se računa od primitka traženoga, no i tada mišljenje mora biti dano najkasnije u roku od 90 dana od primitka zahtjeva.
4. Mišljenje povjerenstva mora sadržavati sljedeće podatke:
  - a) Opis zahtjeva i pitanja o kojima je povjerenstvo raspravljalo;
  - b) Navode o načelima i pravilima etičkog kodeksa koje je povodom zahtjeva povjerenstvo uzelo u obzir;
  - c) Stav povjerenstva o tome je li ponašanje opisano u zahtjevu u skladu s Etičkim kodeksom ili nije;
  - d) Obrazloženje mišljenja povjerenstva;
  - e) Podatak o tome je li mišljenje doneseno jednoglasno ili nije;
  - f) Datum donošenja mišljenja.
5. Ukoliko je u mišljenju utvrđeno da određeno ponašanje nije u skladu s načelima i pravilima Etičkog kodeksa, ono može sadržavati još i
  - a) Ocjenu Povjerenstva o nesukladnosti i težini povrede etičkih načela uzrokovane takvim ponašanjem;

- b) Stav Povjerenstva o načinima na koje se moglo izbjegići nesukladnost ponašanja s Etičkim kodeksom i/ili o mjerama koje bi mogle doprinijeti tome da do takvih povreda kodeksa ubuduće ne dolazi.
- 6. Ako mišljenje nije dano jednoglasno, članovi Povjerenstva koji su imali različite stavove od većine ovlašteni su svoja izdvojena mišljenja priložiti uz mišljenje Povjerenstva.
- 7. Iznimno, ukoliko Povjerenstvo zaključi da mu na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka nije moguće donijeti mišljenje, da nije nadležno za davanje mišljenja, ili ako iz bilo kojeg drugog razloga ne može ili ne želi donijeti mišljenje, predsjednik Povjerenstva o tome je dužan u roku iz st. 3. ovog članka obavijestiti podnositelja zahtjeva te detaljno navesti razloge nedonošenja mišljenja.

VI. Prijelazne i završne odredbe

Članak 34.

Ovaj Etički kodeks Instituta za fiziku stupa na snagu osmog dana od objave na oglasnoj ploči Instituta.

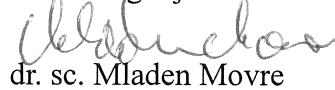
Članak 35.

Ovaj Etički kodeks može se mijenjati i dopunjavati na način i postupkom koji je propisan za njegovo donošenje.

Ur. br. 197/1-2013.

U Zagrebu, 19.02.2013.

Predsjednik Znanstvenog vijeća Instituta za fiziku

dr. sc. Mladen Movre

Utvrđuje se da je Etički kodeks Instituta za fiziku objavljen na oglasnoj ploči Instituta dana 20. 02. 2013. te da je isti stupio na snagu dana 28. 02. 2013.